

Віншуем пераможцу літаратурнага конкурсу LitUp

У Мінску падвялі вынікі маштабнага літаратурнага праекта LitUp. На суд журы было прадстаўлена больш за 200 работ з усіх рэгіёнаў нашай краіны. І толькі 20 з іх прайшлі ў фінал.

У праекце прынялі ўдзел як вопытныя літаратары, так і пачынаючыя. Ацэньваліся ў першую чаргу арыгінальнасць падачы і мастацкае майстэрства. Кнігі пераможцаў конкурсу будуць выдадзеныя выдучымі дзяржаўнымі выдавецтвамі Беларусі.

Сярод фіналістаў конкурсу член Магілёўскага абласнога аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі Ганна Сеўба з Бабруйска. Яе кніга будзе выдадзена ў Выдавецкім доме «Звязда».

Віншуем пераможцу і чакаем яе выданне на прылаўках кнігарняў. Прапануем апавяданне Ганны Сеўба:

Разговор с Ангелом

Посвящается всем разрушенным храмам на славянской земле, на церковищах которых стоит на страже Ангел-хранитель в ожидании, что воспылают, как свечи, любовью к Богу сердца людей, восстановятся разрушенные святыни и разнесется над землей, сливаясь в едином звучании, Благовест колокольного звона.

На церковище когда-то величественного, а теперь разрушенного храма пришла старушка. Огромные, покрытые инеем природные камни, составлявшие когда-то основание церкви, обозначили большую поляну, окруженную вековыми деревьями. Был ясный морозный день святого Рождества Христова. Кругом стояла тишина, и слышался каждый вздох пожилой женщины. Дрожащей рукой она зажгла и поставила на нетронутый снег, возле маленькой, укутанной в снежную шубку елочки, свечу. Незримо вознесся Ангел, страж алтаря этого храма – с ясным лицом и белыми крыльями. От него исходил небесный свет. Лицо пожилой женщины осветилось улыбкой. Ангел пробудил в ней воспоминания детства. Она, повязанная накрест серым шерстяным платком девчушка, в валенках, за которыми на деревянных половицах оставались мокрые следы, прошла в этот храм. Все здесь было таинственно-прекрасным, не сравнимым ни с чем. В состоянии тихой радости она слушала и внимала краскам, звукам, свету. Тихо горели свечи на золоченых подсвечниках, мерцали иконостасные лампады, освещая смотревшие из вечности добрые лики святых. Запах праздничных елей смешивался с запахом ладана, восковых свечей и самого строения, сложенного без единого гвоздя из соснового бруса. На протяжении веков люди в едином дыхании возносили здесь молитвы к Богу.

На прекрасном лике Царицы Небесной местной иконы выступила чистая и прозрачная слеза. Девочка подошла к иконе Божией Матери и тихим голосом нареспев произнесла: «Богородице Дево, радуйся, Благодатная Марие, Господь с Тобою; благословена Ты в женах и благословен плод чрева Твоего, яко Спаса родила еси душ наших». Девочка прикоснулась к иконе и ощутила ни с чем не сравнимый запах мира, напомнивший утреннюю свежесть с медовым ароматом цветов.

– Детвора любила колокола, – оживился незримо стоявший возле елочки Ангел, – старый дедушка Игнат был звонарем. Ребятам не разрешалось самим подниматься на колокольню, но в Светлую Пасхальную седмицу он брал их с собой. Девчонки и мальчишки шагали за ним по широким ступенькам лестничных маршей в звонницу. Тяжелый язык колокола пробуждал голос металла, они становились свидетелями рождающегося медного звука, мелодии Божественного звона.

На этом пустынном месте светлые воспоминания пожилой женщины сменились картинками, о которых спустя годы тяжело было вспоминать. Вскоре в село пришли люди, которые решили разрушить старое и построить

все заново. Им мешали колокола. Никто из местных не согласился подняться в звонницу, тогда призвали чужих, со стороны. Главный колокол был такой огромный, что его голос слышался за десятки верст. Его сбросили с колокольни – издав последний надрывный стон, он на метр ушел в землю. Его пробовали грузить на подводу, но она сломалась, тогда погрузили на машину и увезли. Малые колокола развесили по деревьям будить людей в колхоз на работу.

– Я вставала ночью, – призналась женщина, легкая улыбка озарила ее лицо, – и тайком звонила в малый колокол. В каждом ударе была обида за детвору, за то, что мы не поднимаемся с дедушкой Игнатом на колокольню, не почувствуем силу колоколов, не услышим тихий взлет крыльев голубей. Из церкви вынесли и бросили на землю иконы, здесь устроили сельский Совет. Его председатель засиживался на работе дотемна.

– А я в это время, – поддержал воспоминания Ангел, – зажег свечу. Председатель ходил, приговаривая: «Что за выдумки, невероятно, все это суеверия». Сначала таился, а потом стал докладывать старшему начальству. Ему не верили: как можно зажигать свечи, которых нет? Чтобы прекратить эти нелепые слухи, в храме устроили танцы. Но я приподнял завесу неба – танцующие услышали грозный колокольный звон и в страхе разбежались. Тогда решили разрушить храм, возведенный всем миром по бревнышку, мешал он строить новую жизнь.

– Встали вокруг храма верующие на колени, заплакали, стали просить оставить церковь, возле которой били серебряные исцеляющие ключи. На этом месте несколько столетий тому назад явилась местной иконой Божией Матери, поэтому предки построили здесь храм. Я тогда была уже взрослая и ожидала рождения ребенка, – взволнованно продолжала старушка, – вышла вперед и со слезами на глазах просила громче всех: «Оставьте, не разрушайте храм». И вдруг появилась стая белых аистов. Они кружили, стараясь крылом защитить святыню. ...Церковь разрушили, бревна продали на стройку дома в другую местность. Ударила молния в построенный из храма дом и сожгла дочиста.

Замолчали старушка и Ангел. Маленькая рождественская елочка блестела на солнце белыми звездочками. Пожилая женщина собралась уходить. Над церковищем на чистом морозном небе засияла радужка – надежда, что проснутся сердца и воззовут люди к Богу и восстановят храм в былом величии и красоте. И Ангел-хранитель, стоящий на страже алтаря, как раньше, будет вести верующих к Богу.

КАЛЕНДАР ПІСЬМЕННІКАЎ МАГІЛЁЎШЧЫНЫ

Віншце з днём нараджэння:

- 1 сакавіка – ЯСЕВА Уладзіміра Віктаравіча
- 10 сакавіка – КАКОРЫЧА Віктара Леанідавіча
- 10 сакавіка – МЕЛЬНІКАВА Анатоля Леанідавіча
- 10 сакавіка – МІНЧАНКУ Мікалая Нікіфаравіча
- 21 сакавіка – АРЦЕМ'ЕВА Віктара Іванавіча
- 21 сакавіка – КУНЦЭВІЧА Віктара Іванавіча

21 сакавіка свой 97-мы дзень нараджэння адзначыў член Саюза пісьменнікаў Беларусі Віктар Іванавіч Арцем'еў.

На Магілёўшчыне Віктар Арцем'еў вядомы як літаратурны краязнаўца, біёграф і даследчык творчасці Аляксея Пысіна. Нягледзячы на свой паважаны ўзрост, Віктар Іванавіч займае актыўную жыццёвую пазіцыю. Ён піша кнігі, сустрэкаецца з моладдзю, каб перадаць свой багаты жыццёвы вопыт як грамадзяніна і як пісьменніка.

Напярэдадні сваёй знакавай даты Віктар Іванавіч сустрэўся з навучэнцамі Магілёўскага дзяржаўнага каледжа мастацтваў. Сустрэчу «Нататкі з жыцця і пра жыццё Віктара Іванавіча Арцем'ева» арганізавалі ўдзельнікі аб'яднання па інтарэсах «Інтэлектуальнае бібліясярроддзе» (кіраўнік Лесюкова І.А.). Гаворачы з маладзёжнай аўдыторыяй, пісьменнік распавядаў пра дарогі да роднага слова і літаратуры, разважаў пра чалавечы каштоўнасці і значнасць роднай мовы, падкрэсліў асаблівасці галоўнага закона нашай краіны, які абараняе нашы правы – Канстытуцыю, прадставіў уласны грамадзянскі погляд на падзеі Вялікай Айчыннай вайны.

19 сакавіка Віктар Арцем'еў прыняў удзел



у XIII Пысінскіх чытаннях, якія традыцыйна прайшлі ў Магілёўскай абласной бібліятэцы імя У.І.Леніна.

З вышыні плённых гадоў Віктар Арцем'еў дае наказ маладым: «У наш прагматычны, няпросты час вельмі важна захаваць любоў і прыхільнасць да сваёй Бацькаўшчыны, роднай зямлі, мовы, традыцый, ушаноўваць памяць сваіх продкаў, берагчы сваю спадчыну. А яшчэ добра ведаць гісторыю сваёй малой радзімы, яе паданні, паходжанне назваў, розных здарэнняў з удзелам тваіх землякоў, лёсаў гэтых людзей. Без такога ведання няма чалавека».

Мікола МІНЧАНКА

*У царкву ідуць, каб памаліцца,
Каб Богу шчыра пакланіцца,
У цяжкі час каб дапамог
Усемагутны строгі Бог.
У царкву мяне вадзіла мама,
І я маліўся там таксама,
Каб доля светлая была,
А не хмурынкаю плыла.
Прайшоў нямаля я дарог,
У час бяды мне дапамог,
Вядома, Бог. І ўсе годы
Дапамагае ён заўсёды.
Таму адкрыта ўсім скажу:
У царкве малітвай даражу.*

Малая радзіма

*Наша шчасце ніхто
не адніме,
Бо палёт у прасторы
адбыўся...
Я паўвека не быў на радзіме,
А прыехаў сюды і разгубіўся.
Дзе была наша вёска, бярозы
Завіталі да клёнаў у гошці –
І з вачэй пакаціліся слёзы,
Сцёрта памяць маёй
маладосці.
У сям'і ўжо дарослыя дзеці...
Я знайшоў сваіх родных
магілы
І адчуў, што ва ўсім белым
свеце
Гэты кут для мяне самы
мілы.
Да суседняй падаўся я вёскі:
Пасяліўся ў пакінутай хаце.
А ў душы ўсё гучаць
адгалоскі,
Кліча, кліча на могілкі маці.*

Уладзімір ЯСЕЎ

*Экзюперы
Ты мяне прыручыла.
І я ж прыручаў...
Нас адорваў нястомна
кахання ручай.*

*Немагчымасць магчымым
абвязвала. Зноў
Я цябе прыручаю ў духмянасці
сноў.
Прыручаю бяздумна, нялёгка,
штодня.
Выпрабоўвае праўда, паклёп
і хлусня.*

*Болей і весялосцю ў святле
і журбе
Я цябе прыручаю... Хто ж
я без цябе?*

Вясна

*Што робіш, дождж,
са мной? Катормы дзень
То ў шыбы б'еш, то грукаеш
па даху.
То змоўнеш, то пывеш
такатай Баха,
І што табе мой сум,
мая мігрэнь!
Не, гэта не палон і не турма,
А нейкая вясновая хвароба.
Блукаю я кірпатаю
растрапай,
А мне прырода дорыць
задарма
Рачны абшар, бярозавыя
ўзлескі,
Дзе вылезлі адважныя
пралескі,
Дзе шырыцца імглісты
водар сноў.*

*Дажджу дарую ўсё,
што немагчыма –
Няхай пачуцці не праходзяць
міма,
Каб мне пачуць хоць пару
шчырых слоў.*

Віктар КУНЦЭВІЧ

Крылы

*Марыў я крылатым стаць...
Бог паслаў мне сон-удачу:
Быццам за бусліным плачам
Стаў у вырай адлятаць.
Той, хто змог мяне паба-
чыць,
Ад здзіўлення сплываеў,
І каўтаў памежнік гнеў,
Мытнік бег, упай і плача.
Насмяшыла мяне гэта.
Крыкнуў я, было што сілы:
«Верш вы возьмеце з паэта!»
І прагнуўся.
Дзе вы, крылы?*

Сэнс жыцця

*Цячэ жыццё,
Цячэ павольна.
У ім віруе сэнс.
Камусьці сэнс жыцця –
Застоллі,
Камусьці – родны цэх.
Адным ён мроіцца
Багаццем,
Другім – грывотнай славай.
А трэцім сэнс параў к красці
Ці выдаў шлях крывавай.
Адным ён бачыцца
Ў вандроўках.
Другім – у сіле веры
– Жыццёвы сэнс –
Гэта рыдлёўка,
Сказаў дзядок
З даверам:
– Працую з ёю шчыра,
І сэнс мне ўсміхнецца.
Ён з птушкамі ў вырай
Гукае нас адвечна.*